

— TURINYS

Įranga.....	2
Svarbi informacija	
Tėvams. Saugos informacija	5
Priešistoriniai gyvūnai mūsų draugai	
Pasiruošimas auginti.....	6
Skydvėžių augykla	
Skydvėžių maitinimas ir priežiūra	9
Skydvėžių ūkis	
Skydvėžių auginimas iš naujo ir iš naujo	14
Klausimai ir atsakymai.....	16
Maitinimo planas	17

— SISUKORD

Seadmed.....	2
Oluline teave	
Lapsevanematele. Ohutusplane teave.....	31
Elajaloolised loomad majakaaslastena	
Aretamiseks ettevalmistumine.....	32
Trioppide kasvulava	
Trioppide toitmine ja nende eest hoolitsemine	35
Triopifarm	
Kasvata ikka ja jälle uusi trioppe.....	40
Küsimused ja vastused	42
Söötmisskava	43

— KOMPLEKTĀCIJA

Aprīkojums.....	2
Svarīga informācija	
Vecākiem. Drošības informācija	18
Aizvēsturiskie dzīvnieki kā istabas biedri	
Ģatavošanās pavairošanai	19
Triopu audzēšana	
Triopu barošana un kopšana.....	22
Triopu ferma	
Triopu pavairošana atkal un atkal.....	27
Jautājumi un atbildes	29
Barošanas plāns	30

Saugos informacija

Visas rinkinio dalis laikykite mažiems vaikams nepasiekiamoje vietoje. Vandens purslai ir stovintis vanduo gali pažeisti baldus ir kt.

Jei liėtėte baseinėlio turinį, dėl higienos nusiplaukite rankas.

ĮSPĖJIMAS! Jokiu būdu didinamojo stiklo nepalikite saulėje. Gaisro pavojus! Niekada nežiūrėkite tiesiai į saulę, nei plika akimi, nei pro didinamąjį stiklą! Galite apakti!

ĮSPĖJIMAS! Netinka jaunesniems nei trejų metų vaikams. Smulkios detalės. Užspringimo pavojus. Pakuotės ir instrukcijos neišmeskite, nes ten yra svarbios informacijos. Galimi techniniai pakeitimai.

Gerbiami tėveliai,

Šis eksperimento rinkinys sukurtas taip, kad vyresni nei 8 metų vaikai jį galėtų naudoti savarankiškai. Vis dėlto, labai svarbu savo vaikui padėti ir jį prižiūrėti. Prieš pradėdami eksperimentuoti kartu su vaiku perskaitykite instrukciją. Įsitinkite, kad vaikas supranta, jog dirbama su gyvais gyvūnais, kuriuos reikia prižiūrėti ir elgtis atsakingai.

Kantrybės, jei iš pirmo karto kas nors nepavyks. Bandykite dar kartą.

Skydvėžių maistas

GARANTUOTA ANALIZĖ

Žalias baltymas 48 %

Žaliavinė nafta ir riebalai 8 %

Žalia ląsteliena 3 %

Vandens kiekis 10 %

SUDĖTIS Žuvis ir žuvų šalutiniai produktai, augalų šalutiniai produktai (įskaitant raudonosios paprikos ekstraktą 2000 mg/kg), augalų baltymų ekstraktai, moliuskai ir vėžiagyviai, grūdai, dumbliai, mielės (įskaitant beta-1,3/1,6-gliukaną 1000 mg/kg), alvyos ir riebalai, mineralai (sudėtyje yra ceolito 196)

PRIEDAI (kiekiai nurodyti kilogramui): Vitaminai, provitaminai ir panašiai veikiančios chemiškai apibūdintos medžiagos: Vit. A 29800 IE, vit. D3 1890 IE, vit. E 100 mg, vit. C 500 mg; mikroelementų junginiai: E1 (Fe) 37,8 mg, E6 (Zn) 10,5 mg, E5 (Mn) 7,8 mg, E4 (Cu) 1,7 mg, E2 (I) 0,23 mg, E8 (Se) 0,23 mg, E7 (Mo) 0,05 mg; dažikliai, antioksidantai.

ĮSPĖJIMAS! Į skydvėžių baseiną jokiu būdu nepilkite valymo priemonių ar kitų nešvarumų. Dirbdami nebūkite pasitępę rankų kremu ir ant rankų negali būti muilo likučių.

Vieta skydužiams

JUMS REIKĖS

- › Baseinėlio
- › 2 vartų
- › Stovo
- › Kalkakmenio
- › Skydvėžių maisto
- › Medinės mentelės
- › Dubens, maistinės sodos, arbatinio šaukštelio
- › Kelių butelių negazuoto mineralinio vandens, kurio sudėtyje yra daug kalcio ir mažai sulfatų, arba distiliuoto vandens
- › Kaitinimo lempos: stalinės arba prisegamos lempos su 60 vatų lempute arba aukštos štampos halogenine lempute (GU10 lizdas)
- › Laikmačio

EIGA

1. Baseinėį pastatykite ramioje vietoje. Pagrindas turi būti atsparus drėgmei, nes ant jo gali užtikšti vandens. Baseinėlis turi būti lengvai pasiekiamas.
2. Vartais baseinėlyje atskirkite dvi auginimo sritis. Priklijuokite termometrą (žr. kitame puslapyje).

ĮSPĖJIMAS! Neleiskite baseinėliui įkaisti: nestatykite tiesioginiuose saulės spinduliuose ar arti radiatoriaus. Karštomis vasaros dienomis laikykite vėsiam kambaryje.

3. Pusę smėlio maišo supilkite į dubenį ir išskalaukite gausiai įpylę vandens iš čiaupo bei išmaišę medine mentele. Palaukite 5 sek., kol nusės ir drumsto vandens perteklių išpilkite į kriauklę. Šią procedūrą kartokite kelis kartus. Galutiniam skalavimui naudokite mineralinį arba distiliuotą vandenį.

4. Į kiekvieną auginimo zoną įdėkite apie 3 arbatinius šaukštelių smėlio. Likusį smėlį supilkite į didelę pagrindinę talpyklą.
5. Arbatiniu šaukšteliu atskelkite 5 gabalėlius kalkakmenio ir 5–7 maisto granules. Viską sudėkite į smėlį auginimo zonoje. Taip pat įdėkite ant mentelės galiuko paimtos maistinės sodos. Mentele viską išmaišykite.
6. Baseinėį pripildykite mineraliniu vandeniu, nuo kraštų palikdami apie 1 cm. Vėliau papildydami, nuolat palaikykite vienodą vandens lygį.
7. Ant stalo pastatykite lempą. Ji turi stovėti stabiliai, kad neapvirštų. Laikmatį nustatykite taip, kad akvariumas būtų apšviestas mažiausiai 12 valandų per dieną, o dar geriau – 16 val.

TEMPERATŪRA

Maloni šiluma

JUMS REIKĖS

- › Termometro
- › Kaitinimo lempos

EIGA

1. Termometrą klijuokite prie lygaus baseinėlio paviršiaus, geriausia greta praėjimo į auginimo zoną. Jis turėtų būti maždaug 2 cm žemiau viršutinio krašto, kad būtų vos žemiau vandens paviršiaus. Toliau paaiškinama, kaip skaityti termometro rodmenis.
2. Lempą pastatykite taip, kad nešviestų tiesiai į termometrą. Šviesos šaltinis turėtų būti maždaug 20–30 cm atstumu nuo vandens paviršiaus.
3. Po kelių valandų perskaitykite termometro rodmenis. Turėtų būti rodoma 20–24 °C.
4. Jei vandens temperatūra pernelyg aukšta, lempą šiek tiek atitraukite. Jei temperatūra per žema, lempą pritraukite arčiau.
5. Mėginkite, kol temperatūra kelias valandas išsilaikys reikiamame intervale.

Viršutiniame paveikslėlyje yra paryškinti skaičiai 18 ir 20. Čia termometras rodo 19 °C. Apatiniame paveikslėlyje taikoma vidurinė nuspalvintų skaičių vertė, t. y. 22 °C.

PATARIMAS!

Jei skydvėžius auginsite šiltuoju metų laiku, kaitinimo lempos jums greičiausiai nereikės. Užteks patalpos temperatūros ir dienos šviesos. Vis dėlto, baseinėlį statykite šviesioje, bet ne tiesioginių saulės spindulių apšviectamoje vietoje.

TRUMPAI!

Kad išsiritų, didiesiems skydvėžiams reikia 20–24 °C temperatūros (vėliau geriausia palaikyti 19–22 °C, t. y. maždaug kambario temperatūrą). Jei bus per šalta, jie augs lėtai arba išvis neaugs. Aukšta temperatūra kelia dar didesnį pavojų, nes gali pritrūkti deguonies. Dėl to, prieš įdėdami skydvėžių kiaušinėlius, nustatykite tinkamą vandens temperatūrą.

Gyvenimo būdas ir pagrindiniai poreikiai

Gamtoje skydvėžiai gyvena laikinuose vandens telkiniuose, pavyzdžiui, tvenkiniuose, balose, upių atšakose ir kt. Jie puikiai prisitaikę gyventi tokiuose vandens telkiniuose, todėl gebėjo išgyventi nuo dinosaurų laikų prieš 200 milijonų metų iki pat šių dienų.

Pavyzdžiui, balose nėra priešų, kurie kėsintų suėsti skydvėžius. Vis dėlto, išsiritę skydvėžiai turi greitai užaugti ir greitai padėti kiaušinėlius, nes bala greitai išdžiūva. Gamtoje skydvėžiai ilgiausiai gyvena 70–90 dienų.

Skydvėžiai negali gaišti laiko ieškodami partnerio: daugelis skydvėžių yra moteriškos lyties ir gali suformuoti kiaušinėlius be vyriškos lyties skydvėžių. Šiuos kiaušinėlius jos padeda smėlyje, kuriame jie gali išgyventi kelis dešimtmečius. Jei bala vėl kada prisipildo vandens, atsiranda nauja gyvybė.

RAKTAŽODIS „SKYDVĖŽIAI“

Naudodami šį rinkinį galite auginti *Triops longicaudatus* rūšies skydvėžius. Jie Amerikoje ir Azijoje gyvena upių salpose, tvenkiniuose, balose ir ryžių laukuose. *Triops cancriformis* rūšies skydvėžiai gyvena Europoje. Jie mieliau renkasi žemesnę temperatūrą nei jūsų turimi skydvėžiai ir yra šiek tiek didesni.

AR ŽINOJOTE?

Skydvėžio dydis priklauso nuo kelių veiksnių. Grupėmis gyvenančių skydvėžių dydis mažesnis nei tų, kurie gyvena po vieną. Augdami optimaliomis sąlygomis (esant tinkamai temperatūrai, maistui, vandens troybei) jie užauga didesni ir greičiau nei sudėtingomis sąlygomis. Todėl nenusėbkite, jei jūsų skydvėžiai bus mažesni nei jūsų draugo ar tie, kuriuos auginote prieš tai. Tiesiog pamėginkite dar kartą.

SKYDVĖŽIŲ KIAUŠINĖLIAI

Nuo kiaušinėlio iki lervos

JUMS REIKĖS

- › Skydvėžių kiaušinėlių
- › Didinamojo stiklo
- › Folijos žiedo
- › Balto popieriaus lapo

EIGA

1. Dabar skydvėžių kiaušinėlius galite sudėti į vandenį: mažą dėžutę kelis kartus pabarbenkite į stalą, kad visi kiaušinėliai sukristų į vieną vietą. Atsargiai nuimkite dangtelį. Naudokite popieriaus lapą, kad būtų lengviau pastebėti pro šoną iškritusius kiaušinėlius. Naudojant popierių kiaušinėlius lengviau sudėti į vandenį.
2. Nuimkite plėvelės žiedą ir padėkite ant vandens paviršiaus atskiroje baseinėlio zonoje. Taip kiaušinėliai neprikibs prie baseinėlio kraštų.
3. Į folijos žiedo vidurį įdėkite apie 10–12 kiaušinėlių (apie penktadalį dėžutės turinio).
4. Patikrinkite naudodami didinamąjį stiklą: dabar vandenyje matyti maži tamsūs rutuliukai.
5. Dabar palaukite ir atidžiai stebėkite.

Skydvėžių lervas reikia maitinti po dviejų dienų (žr. kitame puslapyje).

ISPĖJIMAS! Skydvėžių kiaušinėlius imkite labai atsargiai, nes jie labai maži, todėl lengva pamesti.

Skydvėžių kiaušinėliai po didinamoju stiklu.

TRUMPAI !

Dabar skydvėžių kiaušinėliai primirkę vandeniui. Jie išsipučia ir atgyja. Po dienos ar dviejų išsirita skydvėžių lervas. Iš pradžių jie beveik neįžiūrimi. Lervas galima pastebėti joms judant. Valio! Skydvėžiai jau čia!

Skydvėžių mažylių priežiūra

JUMS REIKĖS

- › Medinės mentelės
- › Skydvėžių maisto
- › Didinamojo stiklo
- › Milimetrinės liniuotės
- › 2 arbatinių šaukštelių

EIGA

1. Vandenyje pradėjus judėti kelioms lervoms, lempą šiek tiek patraukite nuo baseinėlio ir patikrinkite temperatūrą: kiaušinėliams išsiritus, užtenka palaikyti 20–24 °C temperatūrą, t. y. patalpos temperatūrą.
2. Galite pradėti maitinti. Iš pradžių maistą dviem arbatiniais šaukšteliais patraiškyskite, kad būtų smulkesnis. Paimkite skirtingų spalvų 4–5 maisto granules. Sutraiškius gaunamas maždaug sezamo sėklos dydžio kiekis. Maistą mentele sudėkite į vandenį.
3. Šios knygos 17 puslapyje pateikiamas aiškus maitinimo planas. Čia rasite informacijos, kaip auginti augančius skydvėžius, kada galima pereiti prie netraiškomo maisto ir į ką dar papildomai atsižvelgti.
4. Atidžiai stebėkite skydvėžius per didinamąjį stiklą.
5. Jiems užaugus iki maždaug 1 cm dydžio, vartelius iš baseinėlio galite išimti.

ISPĖJIMAS!

Nesijaudinkite, kad lervų, o vėliau ir skydvėžių bus vis mažiau. Mažieji grobuonys yra kanibalai, kurie valgo vienas kitą.

TRUMPAI!

Skydvėžiai minta mažyčiais dumbliais ir mikroorganizmais, kuriuos išfiltruoja iš vandens. Maisto porcijas būtina tinkamai pamatuoti. Duodami per daug maisto pakenksite skydvėžiams. Taip yra dėl to, kad vandenyje esant maisto atliekoms dauginasi mikrobai, kurie užteršia vandenį. Kita vertus šviesiai žalios spalvos vanduo pavojaus nekelia.

VANDENS KEITIMAS

Gėlas vanduo
yra sveikas

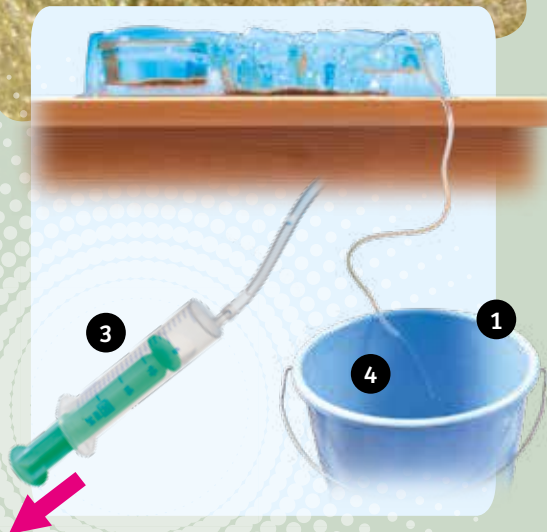
JUMS REIKĖS

- › Vamzdelio
- › Švirkšto
- › Mažo kibirėlio
- › Mineralinio vandens, kaip aprašyta 6 puslapyje (patalpos temperatūros)

EIGA

1. Kibirėlį reikia padėti žemiau nei skydvėžių baseinėlis. Geriausia ant grindų.
2. Dabar vieną švirkšto galą įstatykite į vieną vamzdelio galą, o kitą įstatykite į skydvėžių baseinėlį. Jis visada turi likti po vandeniu.
3. Patraukus švirkšto stūmoklį, vamzdeliu ims tekėti vanduo.
4. Vamzdeliui pripildžius, galą su švirkštu laikydami virš kibirėlio švirkštą nuimkite. Dabar vanduo savaime ims tekėti vamzdeliu, bet tik tuo atveju, jei viršuje nepateks oro.
5. Vamzdelį galite naudoti kaip dulkių siurbį baseinėlio dugnui valyti. Būkite atsargūs, kad nesusiurbtumėte skydvėžių.
6. Iš baseinėlio išleiskite apie du trečdalius vandens.
7. Į baseinėlį atsargiai pripilkite šviežio vandens. Panaudotą vandenį išpilkite į tualetą ir nuleiskite vandenį. Nusiplaukite rankas.

Vandenyje per daug dumblių ir maisto likučių

ĮSPĖJIMAS! Esant dideliame vandens paviršiu, vanduo nuolat garuoja. Dėl to teks nuolat papildyti patalpos temperatūros mineraliniu vandeniu. Tuo metu įsimaišo ir deguonis.

TRUMPAI !

Bėgant laikui ant baseinėlio dugno kaupiasi negyvi dumbliai, skydvėžių išmatos bei kitos atliekos. Vandens paviršiuje gali susidaryti drumsta bakterijų plėvelė. Dėl to, kartkartėmis vandenį reikia pakeisti, ypač jei vanduo parudavo.

Lervos etapas ir vystymasis

Skydvėžiai nėra žmonės, kurių vaikai atrodo panašiai kaip suaugę, tik mažesni. Jie panašesni į kai kuriuos vabzdžius, pavyzdžiui, drugelius, kurie visiškai skiriasi nuo savo vikšrų. Tik praėjus kelioms dienoms skydvėžiai įgauna įprastą išvaizdą.

Skydvėžių lervos minta smulkiais vandenyje esančiomis dalelėmis, pavyzdžiui, mikroskopinio dydžio dumbliais ir kitais mikroorganizmais. Žalieji dumbliai vandenyje atsiranda savaime. Vis dėlto, jie turi ir gerąją, ir blogąją puses. Viena vertus, jie yra skydvėžių maistas. Jie išskiria deguonį, kaip visi žali augalai. Kartais net matosi, kaip iš žaliųjų dumblių kykla deguonies burbuliukai.

Gamtoje dėl dumblių susidrumstęs vanduo padeda pasislėpti; jis apsaugo skydvėžius nuo išalkusių paukščių. Dėl to lapų žalumo spalva yra visiškai puiku (net jei dėl to nematome savo skydvėžių).

Visiškai kas kita, kai dumbliai žūsta ir vanduo tampa žalsvai rusvos spalvos. Šiuo atveju augalus skaido bakterijos, kurios naudoja vandenyje esantį deguonį ir gali išskirti toksiškas medžiagas.

*Taip atrodo skydvėžio lerva pro mikroskopą.
Plika akimi vos įžiūrima.*

Vandenyje gali imti trūkti deguonies ir dėl to gali kilti pavojus skydvėžių gyvybei. Dėl to vandenį pakeiskite, kol jis dar netapo rusvos spalvos ir drumstas. Geriausia keisti reguliariai, maždaug kartą per savaitę.

Dėl kažkokių priežasčių skydvėžiams kykla pavojus, jei jiems duodama per daug maisto. Likučiai nusėda į dugną ir juos ima skaidyti bakterijos bei maži grybai.

Kūno sudėtis ir elgsena

Skydvėžių organizmai idealiai prisitaikę jų gyvenimo sąlygų. Platus skydas saugo po juo pasislėpusias jautrias mažytes kojas. Skydvėžiams mikliai plaukiojant vandenyje jos naudojamos kaip irklai, o dugne ieškant maisto – kaip kastuvai.

Pagrindinis skydvėžių pojūtis yra skonis (vandenyje skonis ir kvapas yra tas pats dalykas). Čiuptuvėlius primenančius priekyje esančius šerelius dengia skonio receptorių ląstelės. Šerelius jie naudojami kitų smulkių gyvūnų judesiams vandenyje aptikti.

Skydvėžiai valgo vienas kitą ir ne tik mirusių skydvėžių kūnus, bet ir gyvus, silpnesnius skydvėžius. Gamta protingai sudėliojo, kad geriau išgyventų du tvirti skydvėžiai, nei dešimt silpnų, kurie nesugebėtų išgyventi iki padedant kiaušinius

Negyvi skydvėžiai suėdami.

AR ŽINOJOTE?

...ką reiškia pavadinimas „skydvėžiai“? Be dviejų juodų skydo priekyje esančių akių, jie turi trečią kūne esančią akį. Ši akis atskiria šviesą nuo tamsos, o tuo pačiu ir paviršių nuo dugno. Taip yra dėl to, kad priešingai nei mes, skydvėžiai neturi jokių pusiausvyros organų ir „viršų“ gali atskirti tik pagal šviesą. Ši trečioji akis ir yra priežastis, kodėl skydvėžiai buvo taip pavadinti. „Triops“ (tiek skydvėžiai) turi trečią akį.

Patikrinkite! Kambariulyje užgesinkite šviesą ir žibintuvėliu iš apačios apšvieskite baseinėlį, prieš tai jį pastatę ant dviejų vienodo aukščio knygų krūvelių. Skydvėžiai turėtų apsiversti ir pradėti plaukti ant nugarų.

Skydvėžių kiaušinėlių surinkimas

JUMS REIKĖS

- › Medinės mentelės
- › Mineralinio vandens
- › Valgomojo šaukšto
- › Dubens
- › Didelio švaraus plastikinio indo, kuris būtų kiek įmanoma plokštesnis arba plokščios lėkštės
- › Uždaromo laikymo indo

EIGA

1. Į indą prikaskite kiek įmanoma daugiau smėlio.
2. Atsargiai iš baseinėlio į tualetą išpilkite vandenį ir nuleiskite.
3. Mažiausiai tris kartus mineraliniu vandeniu išplaukite dubenyje esantį smėlį: pripilkite vandens, išmaišykite, leiskite nusėsti, išpilkite nešvarų vandenį.
4. Smėlį supilkite į didelį plastikinį indą ir indą padėkite ant radiatoriaus ar saulės šviesoje, kad išdžiūtų. Toliau maišykite!
5. Smėliui visiškai išdžiuvus, jį supilkite į laikymo indą.

ISPĖJIMAS! Skydvėžių baseinėlių nedelsdami išplaukite švariu vandeniu (be valymo priemonės) ir palikite išdžiūti, kad būtų paruoštas kitai skydvėžių kartai auginti.

TRUMPAI !

Skydvėžių kiaušinėliai labai maži, todėl atskirti juos nuo smėlio neįmanoma. Bet tai nesvarbu. Tiesiog laikykite visą smėlį. Kiaušinėliai labai patvarūs, bet tik jei yra visiškai sausi!

6. Norėdami auginti kitą skydvėžių kartą, supilkite smėlį į švarų baseinėlių, ant smėlio užpilkite mineralinio vandens, nustatykite apšvietimą (kaip aprašyta 7 p.) ir tiesiog laukite.

ISPĖJIMAS! Šios rūšies skydvėžių į gamtą paleisti negalima. Nors mūsų klimato sąlygomis jie ilgai neišgyventų, tačiau jie kelia didelį pavojų mūsų vietinėms rūšims.

Reprodukcija ir miegojimo stadija

Senesniems skydvėžiams pagrindinis jų gyvenimo tikslas yra kiaušinėlių gamyba. Vos tik padėti kiaušinėliai prikimba prie smėlio dalelių ir augalų. Dėl to jie puikiai pasislepia ir yra apsaugoti nuo išalkusių burnų.

Skydvėžių kiaušinėliai išveria beveik bet ką – sausrą, karštį, šaltį ir net beorė aplinka jiems nepadarytų jokios žalos. Kiaušinėliai turi visiškai išdžiūti, priešingu atveju iš jų nauji skydvėžiai neišsiris. Jei kurią dieną susiklostytų palankios aplinkos sąlygos (atsirastų vandens ir būtų tinkama temperatūra), jie atsibustų iš savo miego, net jei jis truko ilgiau kaip 20 metų!

Vis dėlto, ne visos lervos iškart išsiviečia. Kai kurioms prireikia kelių dienų, o kai kuriems kiaušinėliams sušlapti ir išdžiūti reikia kelis kartus. Tai gana įmantrus apsauginis mechanizmas – jei tvenkinys per greitai išdžiūtų, būtų prarasti visi jaunikliai. Dėl to kitam bandymui visada lieka keli kiaušinėliai.

Šis metodas skydvėžiams padėjo išgyventi milijonus metų – didžiąją laiko dalį išliekant gyvybės ženklų nerodančiais kiaušinėliais.

RAKTAŽODIS „SKYDVĖŽIŲ APSAUGA“

Skydvėžių buveinės – nedidelės pievų įdubos, balos ir grioviai – kartais sunaikinamos dėl žemės ūkio veiklos ir industrializacijos. Šie vandens telkiniai užpilami, užgariami ar užteršiami šiukšlėmis ar trąšomis. Tiesinant upes sunaikinamos užliejamos zonos. Su panašiomis problemomis susiduria bešarviai ir kiti gyvi organizmai. Dėl to, biologai ir aplinkosaugininkai mėgina apsaugoti nykstančias buveines. Austrija buvo pirmoji pasaulyje šalis, kuri įkūrė apsaugos zoną retoms priešistorinių vėžiagyvių rūšims.

Kiek ilgai skydvėžiai gyvena?

Jei gerai prižiūrimi, jie ilgiausiai gyvena 70–90 dienų. Bet net ir išgyvenimas vieną mėnesį laikomas sėkmingu.

Ar galiu naudoti vandenį iš čiaupo arba lietaus vandenį?

Geriau nenaudoti! Jame gali būti pavojingų medžiagų, pavyzdžiui, chloro, metalo druskų ar oro teršalų. Kad būtų saugu, naudokite mineralinį vandenį (žr. 6 p.) arba distiliuotą vandenį.

Ar energiją taupanti lemputė arba fluorescencinė lemputė taip pat tinka šildymui?

Ne. Jos neskleidžia pakankamai šilumos. Be 60 vatų lempučių dar galima naudoti aukštos įtampos halogenines lemputes.

Ar vietoje smėlio galiu naudoti vazonomis skirtą kompostą arba žemes iš sodo?

Tikrai ne. Jose yra labai daug pavojingų medžiagų

Kodėl skydvėžių skaičius nuolat mažėja?

Nes didelį skydvėžiai užpuola mažesnius. Kartą per dieną skydvėžius maitinkite baltyminiu maistu, pavyzdžiui, uodo lervomis ar muse. Taip jie rečiauės vienas kitą.

Ar skydvėžiai gali man įkasti?

Ne, jiems prisilietus gali nebent šiek tiek kutenti.

Ar skydvėžius galiu įleisti prie savo žuvų?

Geriau nereikia. Dideli skydvėžiai gali užpilti mažas žuvelės arba atvirkščiai, didelės žuvys gali įkasti skydvėžiams ir šie gali numirti.

Ar skydvėžiai gali susirgti?

Žinoma, visiems gyviems organizmams įtakos turi bakterijos, maži grybai ir kiti patogenai. Bet kuriuo atveju, didelį pavojų kelia labai nešvarus vanduo, toksiškos medžiagos bei deguonies trūkumas.

Mano skydvėžių dešinėje ir kairėje pusėse už skydo yra keisti dariniai. Kas tai?

Tai kiaušinėliams skirti maišeliai. Juos susiformuoja kiaušinėliai ir iš ten jie padedami į smėlį.

Kur dėti negyvus skydvėžius?

Negyvus skydvėžius įprastai suėda kiti skydvėžiai. Likučius galima šalinti su buitinėmis atliekomis.

MAITINIMO PLANAS

<p>Iki išsiritant</p>	<p>Skydvėžių pasaulis – priešistorinis pasaulis</p>
<p>Matau nedidelius, judančius plika akimi matomus taškiukus</p>	<p>Kasdien medine mentele į vandenį įdėkite sezamo sėklos dydžio maisto kiekį, prieš tai jį sutraiškę dviem arbatiniais šaukšteliais. Jei vanduo labai drumstas, įpilkite tinkamo, šviežio vandens ir dieną skydvėžių nemaitinkite.</p>
<p>Baseinėlio dugne matau šliaužiojančius mažus skydvėžius</p>	<p>Toliau maitinkite trintu maistu. Taip pat galite pradėti duoti šiek tiek netraiškymo maisto.</p>
<p>Nuo maždaug 10 mm dydžio</p>	<p>Dabar skydvėžiai gali palikti auginimo zoną ir plaukioti visame baseinėlyje. Dabar kasdien vienam skydvėžiui duokite 3–4 maisto granules (skirtingų spalvų).</p>
<p>Nuo maždaug 15 mm dydžio</p>	<p>Dabar jūsų skydvėžiai jau gana tvirti. Galite duoti ragauti skirtingo maisto, pvz., sudžiuvusią uodo lervą, virto kiaušinio, vaisių, morkų ir kt. Maistą galite pamėginti dėti skirtingose baseinėlio vietose. Per kiek laiko skydvėžiai susiranda maistą?</p>

Nurodytus maisto kiekius galima padidinti tik tuo atveju, jei jūsų skydvėžiai įdėtą maistą suėda labai greitai.

Labai svarbu: jei kyla abejonė, geriau duoti mažiau maisto! Įsitikinkite, kad jokio maisto likučių nepalikote pūti ant dugno. Iš ankščiau likusį maistą geriau mentele arba šaukštu išimkite ir tik tada įdėkite naujo maisto.

Nesijaudinkite, skydvėžiai taip greitai neišalksta, nes jie turi dumblių ir mikrobus, kurie auga baseinėlyje. Jie tiesiog lėčiau augs ir galbūt nebus tokie dideli. Jei dėl per didelio maisto likučių kiekio ir per aukštos temperatūros vandenyje ima trūkti deguonies, visi skydvėžiai per valandą numiršta!